

ANALYSE

Arbejdsmarkedsuddannelserne kan være vejen til beskæftigelse for indvandrere og efterkommere

Hovedkonklusioner

- Indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse har en ringere tilknytning til arbejdsmarkedet end personer med dansk oprindelse. En reducere af beskæftigelsesgab mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse med blot en tiendedel vil på sigt kunne øge beskæftigelsen med 10.000 personer.
- Det er nødvendigt med en systematisk opkvalificering gennem AMU af indvandrere og efterkommere, så de kan imødekomme arbejdsmarkedets foranderlige kompetencekrav og styrke deres beskæftigelsesmuligheder i alle aldre af deres arbejdsliv.
- Vi står overfor en fremtidig efterspørgsel på faglært og ufaglært arbejdskraft, der bl.a. kan indgå i den grønne sektor. Derfor er det vigtigt, at indvandrere og efterkommere, der ikke er i beskæftigelse, opnår kompetencer, der muliggør, at de kan være med til imødekomme denne efterspørgsel.
- Opkvalificeringen af indvandrere og efterkommere gennem AMU har potentiale til at give positive effekter både samfundsmæssigt og personligt.

Indvandrere og efterkommere

Nyere analyser har påvist, at ikke-vestlige indvandrere og deres efterkommere er en netto-udgift for de offentlige finanser på ca. 33 mia. kr. om året frem til 2100, hvilket i høj grad skyldes en lav beskæftigelsesgrad. Tilsvarende bidrager vestlige indvandrere og deres efterkommere til de offentlige finanser med ca. 14 mia. kr. om året¹.

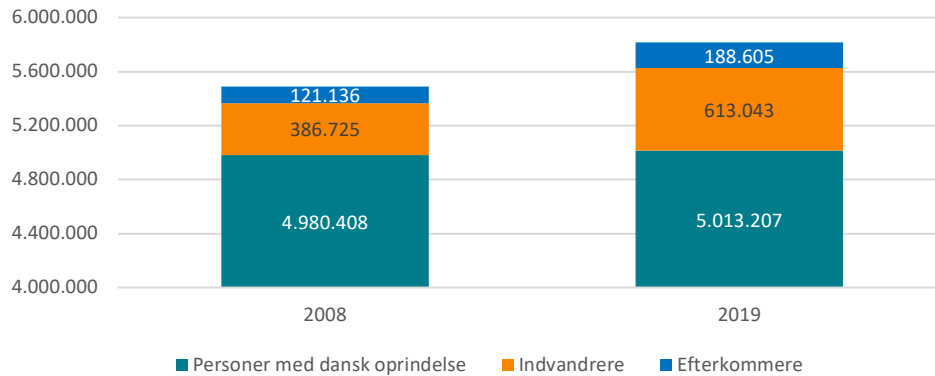
I 2019 var der ca. 802.000 indvandrere og efterkommere, hvor der tilsvarende var ca. 508.000 i 2008, hvilket er en stigning på knap 58 pct. Indvandrere og efterkommere udgjorde dermed knap 14 pct. af den danske befolkning i 2019.

Hvis man ser på udviklingen i befolkningen fordelt på herkomst, finder man, at der ikke har været en betydelig udvikling i antallet af personer med dansk oprindelse i perioden 2008 til 2019, hvor der tilsvarende har været en stigning i antallet af indvandrere og efterkommere på hhv. 59 og 56 pct. i samme periode.

Den faktiske befolkningsfordeling fordelt på herkomst i 2008 og 2019 er at finde i figur 6, og den indekserede befolkningsudvikling fordelt på herkomst i perioden 2008 til 2019 er at finde i figur 7.

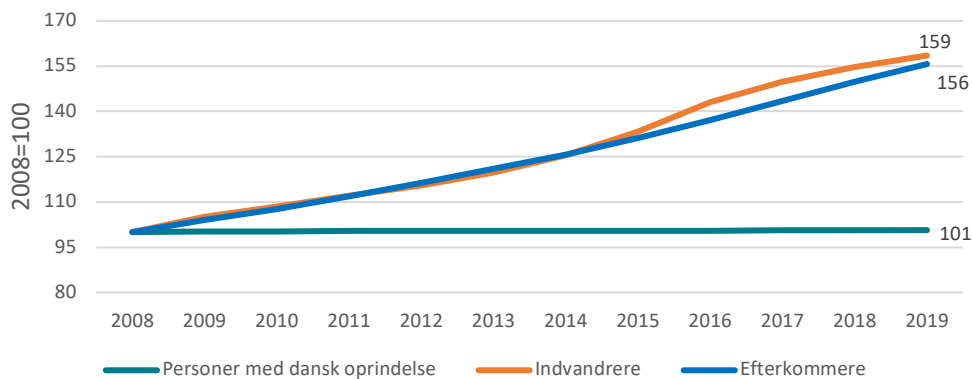
¹ Fremskrivning af indvandreres nettobidrag til de offentlige finanser, Finansministeriet 2018.

Figur 6: Den faktiske befolkningsfordeling fordelt på herkomst i 2008 og 2019

Kilde: Danmarks Statistik, FOLK1C

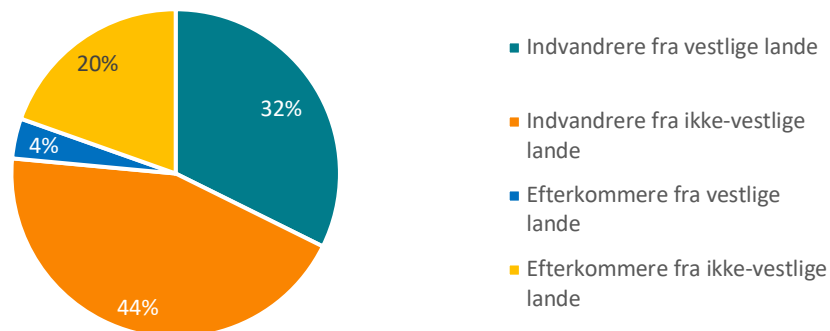
Figur 7: Den indekseret befolkningsudvikling fordelt på herkomst i perioden 2008 til 2019

Kilde: Danmarks Statistik, FOLK1C og DEG's egne beregninger

I 2019 udgjorde indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande ca. 64 pct. af det samlede antal indvandrere og efterkommere, hvor indvandrere og efterkommere fra vestlige lande derfor udgjorde ca. 36 pct. Fordelingen af indvandrere og efterkommere for hhv. vestlige og ikke-vestlige lande er at finde i figur 8.

Figur 8: Opgørelse over andelen af vestlige og ikke-vestlige indvandre og efterkommere i 2019

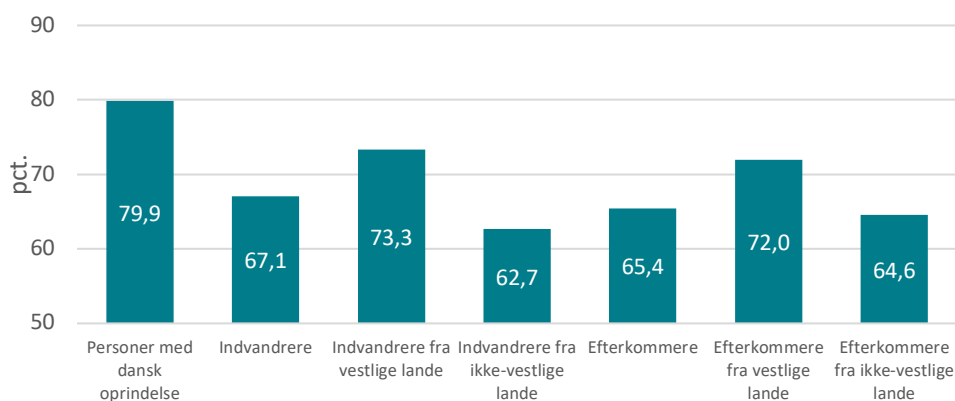
Kilde: Danmarks Statistik, FOLK1E

Erhvervsfrekvensen² for indvandrere og efterkommere er væsentlig lavere, hvis man sammenligner med personer med dansk oprindelse. I 2019 var erhvervsfrekvensen for indvandrere og efterkommere hhv. 67,1 pct. og 65,4 pct., hvor erhvervsfrekvensen for personer med dansk oprindelse tilsvarende var 79,9 pct.

Erhvervsfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er markant lavere end for personer med dansk oprindelse, hvor erhvervsfrekvensen for disse er hhv. 62,7 pct. og 64,6 pct., hvilket er 17,2 og 15,3 procentpoint lavere end for personer med dansk oprindelse. Erhvervsfrekvensen for efterkommere og indvandrere med vestlig oprindelse findes at være væsentlig højere end for dem med ikke-vestlig oprindelse, hvilket kan tyde på, at den lave erhvervsfrekvens for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er en strukturel udfordring.

En opgørelse over erhvervsfrekvensen i pct. opgjort på herkomst i 2019 er at finde i figur 9.

Figur 9: Erhvervsfrekvensen i pct. opgjort på herkomst i 2019

Kilde: Danmarks Statistik, RAS200

Finansministeriet³ har vurderet, at en reduktion i beskæftigelsesgabene fra indvandrere til personer med dansk oprindelse med en tiendedel, svarer til et løft af beskæftigelsen på ca. 10.000 personer i 2030. Den lave erhvervsfrekvens for særligt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere kan, ligesom erhvervsfrekvensgabene mellem faglærte og ufaglærte, løses gennem øget opkvalificering, hvormed AMU spiller en central rolle.

Der er mange parametre, der har betydning for indvandrere og efterkommeres tilknytning til det danske arbejdsmarked. Men i de tilfælde, hvor det handler om basale færdigheder, kan AMU være et vigtigt redskab at tage i brug. Det er nødvendigt med en

² Erhvervsfrekvens angiver hvor stor en andel af befolkningen, der står til rådighed for arbejdsmarked, det vil sige enten er i arbejde eller vil kunne arbejde.

³ Økonomisk analyse: behov for 2. generationsreformer, Finansministeriet 2020

systematisk opkvalificering gennem AMU af indvandrere og efterkommere, så de kan imødekomme arbejdsmarkedets foranderlige kompetencekrav og styrke deres beskæftigelsesmuligheder i alle dele af deres arbejdsliv. Det vil både gavne den enkelte i form af en større tilknytning til det danske samfund og resten af samfundet. I dag anvendes AMU kun i begrænset omfang som et redskab til at opkvalificere nyankomne flygtninge trods, at størstedelen af disse er målgruppe for AMU⁴. I fremtiden bliver der stor efterspørgsel på faglærte og ufaglærte, der kan indgå i den grønne omstilling, har IT-kundskaber og kan være agile i et dynamisk arbejdsmarked, hvormed AMU spiller en stor rolle til at bistå denne befolkningsgruppe med disse kompetencer⁵. AMU-systemets målrettede og kompetencegivende forløb bør derfor anvendes systematisk til at styrke indvandrere og efterkommeres arbejdsevne og tilknytning til arbejdsmarkedet. En øget beskæftigelse medfører en øget velstand.

Om data

Data, der er anvendt i denne analyse, stammer fra Danmarks Statistik, hvormed data vurderes at være af høj kvalitet.

Vi har i analysen anvendt erhvervsfrekvens fremfor beskæftigelsesfrekvens, da erhvervsfrekvens angiver, hvor stor en andel af befolkningen, der står til rådighed for arbejdsmarked, det vil sige *enten* er i arbejde eller *vil kunne* arbejde. Beskæftigelsesfrekvens opgør derimod hvor stor en andel af befolkningen, der er i beskæftigelse, hvor man medtager dem, som står udenfor arbejdsmarkedet.

---

⁴ Stor kommunale forskelle i opkvalificeringen af flygtninge, EVA 2019

⁵ Beskæftigelseseffekter af investeringerne i den grønne omstilling, Dansk Energi 2020